

Toch een lieveling.

Dit groote gebod geef ik u, dat ge geen lieveling zult hebben in uwe klas.

Als daar in de onderwijzerswereld een Zarathustra was geweest, voorwaar, hij had alzóó gesproken.

En tòch heb ik eens een lieveling gehad, een lieveling waaraan mijn gansche hart en ziel hing.

En tòch hebben de negen en dertig anderen er zes maanden lang niets van gemerkt, tot 't tot hun aller-dolste verbazing uitkwam. Zóó goed hadden mijn leerling en ik ons liefdes-incognito bewaard.

Je moet dan weten dat 't mijn eigen broertje was, mijn eigen, toen ter tijd zesjarige broertje.

O, ik zie hem weer voor me, zooals hij op dien Septemberdag klaars stond, om naar school te gaan. Zoo'n heerlijk klein stevig kereltje, met zijn glad donkerblauw tricobroekje, zijn nauwsluitende trui,

zwart, met fijne roode en gele streepjes, en in die praktische jongenskleeding uitkomend al de kracht van zijn goed gevormd lijfje, de gedecideerdheid van zijn vlugge bewegingen.

En dan zijn lekkere krullebol en zijn van ondeugd flikkerende oogen.

Mijn moeder zei, dat ik zijn tweede moeder was; mijn andere broer en mijn zuster zeiden, dat ik hem bedierf; en mijn vriendinnen beweerden, dat ik teveel zijn slavin was.

Maar ach — de verhaaltjes moesten me immers wel van de lippen stroomen, als hij er om vroeg? En ik moest hem immers wel knuffelen en pakken, telkens als hij tot me kwam of zich op mijn schoot nestelde?

Hij was heelemaal niet onderdanig of nederig jegens me gestemd — o, heelemaal niet! Soms was hij ongehoorzaam, weerstreefde mijn bevelende verzoeken, of verzoekende bevelen, en als ik dan boos werd, dan bracht hij met een

kus mijn gelaat weer in de goede plooiën, en met een schaterlachje streek hij mijn wenkbrauwen op hun plaats,

Ja, heel erg zuiver paedagogisch ging ik zoo nu en dan niet met hem om.

En nu zou hij naar de groote school gaan en zijn onderwijzeres zou juist wezen zijn troetelzus, zijn speelzus.

Maar hoe moest dat gaan! Verbeeldt je, dat hij aan eerbied te kort schoot! Verbeeldt je, dat hij op school de rechtmatige rimpels van 't gelaat wilde kussen. Verbeeldt je, dat hij met de klas over me ging babbelen en al die kinderstreken overbrieven, die een achttienjarige thuis nog uithaalt! En verbeeldt je, dat ik ernstig boos op hem zou moeten worden, omdat hij me in mijn werk hinderde, doordat hij in mij de zus, en niet de onderwijzeres zag!

Verbeeldt je!

Ja, wat helpen raadgevingen hier-tegen? Wat helpen preeken hier-

52

tegen? Zijn kleine hersentjes konden toch niet onthouden de lange lijst van waarschuwingen, die ik hem zou moeten geven, de vele beperkingen, die ik zijn broederliefde zou moeten opleggen.

En daarom nam ik mijn toevlucht tot een radikaal middel: „van negen tot twaalf 's ochtends, van twee tot vier 's middags ben ik Robby's zusje niet, en hij is mijn broertje niet.”

Ik legde 't hem uit, terwijl hij in mijn armen genesteld met me in 't schommelstoeltje zat. En hij vatte me volkomen. Me dunkt, hij moet 't geheel als een aardige comédie hebben opgevat; anders begrijp ik niet, hoe hij zóó prachtig in zijn rol is gebleven. Of ik moet hem wel heel sterk gesuggereerd hebben

Mijn zusje bracht hem naar school. En daar kwam hij binnen, precies even ongewend doende als de anderen — en ik wees „Robby van Wehl” zijn plaats aan, net als de anderen.

En hij was toch mijn eigen, heer-

lijke broer! Daar zat hij op de derde bank van achteren in de linkerrij. Met een ernstig gezichtje, met nog een tikje méer nieuwsgierigheid dan de anderen, volgde hij mijn bewegingen, zag hij, hoe zijn zus nu eene schooljuffrouw was.

Zes maanden lang ging 't prachtig, als gesmeerd. Hij noemde me „juffrouw” met 't natuurlijkste toontje van de wereld, eischte geen enkel voorrecht voor zich.

Met mijn zusje, dat in een van de hogere klassen zat, kwam en ging hij, en thuis vond hij zijn oudste zus pas terug, na eene scheiding van vele uren. Ja, zóó had hij zich in zijn rol ingewerkt, dat hij heele verhalen van school doen kon met „de juffrouw” als hoofdpersoon erin. Doch dan moest hij opeens proesten van 't lachen, over 't grappige van 't geval. Ik dankte mezelf, dat ik zulke strenge maatregelen had genomen. Want op die manier alleen liet mijn hart,

dat steeds naar hem uitging, zich in toom houden.

Op een middag, dat ze al een half jaar op school waren, Robby plus de andere kleuters, leerden ze een versje, waarin het woord „verbeelden” kwam. Ik geloof dat de versjes-kindertjes soldaten verbeelden — ja, juist zoo was het. En toen we er over gesproken hadden, vroeg ik zoo, wie van de kinderen ook zóó weleens iets verbeeld had.

Onder andere vingertjes ook 't vingertje van Robby.

„Rob van Wehl, kom jij nu maar eens hier en vertel me eens, wát jullie toen wel verbeelden.”

Rob klautert op 't bankje, stelt zich in postuur voor de klasse.

„Kaboutertjes, juffrouw. Mijn broer was de reus en U was de tooverfee.”

Arme kleine Robby! Een heete blos vliegt over zijn gezichtje, nu hij zich en mij ineens verloren waant. Stotterend herneemt hij: „Mijn oudste zus was de toover-

53

fee —” doch slimme pittige Karel-
tje, die op de voorste bank zit,
heeft gezien hoe Rob in de war
raakt en roept, half Rob hoonend
om zijn domheid, half op 't spoor
van een ontzaglijk nieuwtje: de
juffrouw was de tooverfee — hé-
hé —” waarop Robby die zich
nogmaals tracht te herstellen, ver-
ward herhaalt: „de juffrouw was de
tooverfee.”

Een paar slimmerds die weten,
wat verwarring is, lachen om Robby,
om flinke vastbesloten Rob, die an-
ders nooit in de war is en nu „zoo
raat doet”. De rest beprijpt er niets
van, en de situatie benevens Rob's
en mijn geheim zou nog zeer ge-
makkelijk gered kunnen worden, als
ik niet opeens genoeg van een ge-
heim had en Robby als troost voor
zijne nederlaag een' schitterenden
triomf wil bereiden.

Nu valt Rob, omdat ik nog steeds
niets zeg, heelemaal uit zijn rol.
Hij verbergt het hoofdje tegen mijn
schouder en fluistert vuurrood van
schaamte, half huilend:

„Ik kon 't heusch niet helpen! Ik
deed 't niet ekspres — heusch niet!”

„Maar”, zei Karel-
tje, opsprin-
gende, „wie was nu de tooverfee,
de juffrouw of zijn oudste zus!”

Iedereen kijkt naar Karel-
tje en
dan naar Rob. Dit korte doorhak-
kende zinnetje legt hun heelemaal
uit, wat er aan 't handje is, en ze
luisterden allen —

Dan fluister ik Robby in 't oor:
„Ga je gang maar, legt 't ze maar
uit — vertel 't ze nou maar.”

Even kijkt Robby me half onge-
loovig aan. Maar als ik hem lachend
toeknik, richt hij zich op, neemt
mijn hand, wendt zich tot de klasse,
en met een gebaar van trots waar-
mee een jonge Keizer zijn bruid
aan zijn verzameld volk voorstelt,
zegt hij: „de juffrouw is mijn oudste
zus en mijn oudste zus verbeelde
de tooverfee —”

O, die eenig-leuke verrassing!

De juffrouw zijn zus! de juffrouw
zijn zus!” juichten ze. „O wat aar-
dig, wat leuk als de juffrouw je
zus is!”

Karel-
tje wrijft aandachtig zijn
neus en zegt: „Wat grappig, dan
was u vanmorgen ook zijn zus en
gisteren ook en toen we pas voor
't eerst kwamen, ook — en we
hebben er niets van gemerkt.”

„Woon u nou in 't zelfde huis
als Robby?” vraagt een nieuws-
gierig meisje.

„En gaat u wel eens met Robby
wandelen?” komt haar buurvrouw-
tje.

„En krijgt hij weleens een standje
van u thuis?” zegt Karel-
tje, die
't maar half leuk schijnt te vinden,
een zus die je schooljuffrouw is.

Rob en ik stellen ze natuurlijk
alle tevreden en dan knuffel ik Rob
eventjes en stuur hem naar zijn
plaats.

Als een Onderwijs-Zarathustra
alzo had gesproken als ik daareven
begon, me dunkt, dan had hij me
toch *déze* lieveling wel vergeven